

NOTAT

22. januar 2019
Sag 2018-15613

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 10 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post erst@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Bilag 3.2.3: Indsats vedrørende klyngekonsolidering mv.

Sagen vedrører

Der skal tages stilling til et forslag om at udmønte midler til videreudvikling af supportfunktion til understøttelse af klyngekonsolidering.

Baggrund for forslag

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse skal i følge lov om erhvervsfremme og strategien for decentral erhvervsfremme i 2019 arbejde for øgede investeringer i innovation samt forenkling, konsolidering og reduktion af antallet af klynger og netværk til 10-12 styrkepositioner og et mindre antal start-up klynger. På klynge- og netværksområdet har forenklingssudvalget desuden peget på, at der er for mange og ofte overlappende aktører. Derfor er der behov for en konsolidering af klyngerne, hvor der fremadrettet kun gives offentlig finansiering til én klyngeorganisation per styrkeposition eller teknologiområde.

”Cluster Excellence Denmark” (CED) er en offentligt finansieret supportfunktion for klynger og innovationsnetværk, der har eksisteret siden 2013. Funktionen har til formål at levere viden om og erfaringer med samarbejde mellem virksomheder, videninstitutioner, matchmaking samt klynge- og netværksdannelse via aktiviteter inden for kompetenceudvikling og internationalisering.

En vigtig del af supportfunktionen er at have tæt kontakt med klynger og netværk samt et indgående kendskab til området og de danske aktører. Fremadrettet kan supportfunktionen bl.a. bistå med rådgivning til klyngeorganisationerne om den mest hensigtsmæssige organisering i forhold til governance samt juridiske og økonomiske forhold i konsolideringsprocessen. En sådan supportfunktion kan derfor spille en væsentlig rolle i konsolideringsprocessen. Derudover bygger en funktion, som CED aktuelt varetager, bro mellem videnbaseret innovation og erhvervsfremme-/klyngesystemet. Fra 1. januar 2014 til 30. september 2019 er CED finansieret 50/50 af regionerne og Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (SIU).

Det vurderes, at en videreudvikling af supportfunktionen via et samfinansieret fællesudbud af opgaven med SIU i en tidsbegrænset overgangsperiode kan understøtte bestyrelsens opgave i forhold til konsolideringsprocessen. Af hensyn til at gennemføre fællesudbuddet med SIU og videreføre supportfunktionen efter

ophøret af den nuværende kontrakt, er det nødvendigt, at bestyrelsen allerede på sit møde den 29. januar 2019 tager stilling til, hvorvidt funktionen skal videreføres.

Eksisterende indsatser

Supportfunktionen er iværksat for at yde en samlet og ensartet indsats til landets klynger og innovationsnetværk. Nærværende indsats er en videreudvikling af supportfunktionen i overensstemmelse med ambitionerne i erhvervsfremmeforformen. Der findes ikke andre tilsvarende offentlige eller private indsatser.

Formål med indsatsen

Formålet er at understøtte den konsolidering af klyngeorganisationerne, der bl.a. følger af bestyrelsens udpegning af styrkepositioner som en del af strategien for 2020 og frem. I den sammenhæng skal funktionen også understøtte øget professionalisering og internationalisering af klyngeorganisationerne, så rammerne for viden- og innovationssamarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner inden for fokuserede teknologi- og fagområder fremadrettet bliver endnu bedre.

Derved styrkes grundlaget for investeringer i innovation og videnbaseret vækst via tilførsel af ny, relevant forskningsbaseret viden og teknologi til erhvervslivet med henblik på øget produktivitet. Det er således bl.a. dokumenteret, at virksomheder, der deltager i klyngeaktiviteter, har 3,6 procentpoint højere produktivitetstilvækst end sammenlignelige virksomheder, der ikke deltager¹.

Indholdsbeskrivelse

Det foreslås, at bestyrelsen udmønter midler til at videreudvikle den supportfunktion, som frem til 30. september 2019 varetages af Cluster Excellence Denmark. Supportfunktionen videreudvikles i perioden fra medio 2019 til medio 2021 med fokus på at understøtte konsolidering og professionalisering af klynger og netværk i Danmark. Opgaven skal sendes i EU-udbud.

Supportfunktionen foreslås at varetage tre hovedopgaver:

- 1) Understøtte konsolidering og reduktion af antallet af klynger og netværk i Danmark bl.a. via facilitering af fusionsprocesser o.l., så målsætningen om 10-12 styrkepositioner samt et mindre antal start-up klynger opnås.
- 2) Fremme professionalisering og kompetenceudvikling af klyngeorganisationerne, herunder bl.a. via workshops, erfagrunder, vejledning, sparring m.v. til klyngeorganisationer og spirende klynger.
- 3) Understøtte en øget internationalisering med henblik på at fremme klyngernes og virksomhedernes udvikling via internationale innovationssamarbejder.

Geografi

Supportfunktionen er landsdækkende og understøtter konsolidering og professionalisering af de 10-12 offentligt finansierede klyngeorganisationer, som skal være tilgængelige for virksomheder i hele Danmark, og som følger af

¹ Styrelsen for Forskning og Innovation (2014): The Short-run Impact on Total Factor Productivity Growth of the Danish Innovation and Research Support System

bestyrelsens opgave med at udpege styrkepositioner i strategien for decentral erhvervsfremme fra 2020 og frem.

Budget og finansiering

Det foreslås, at der afsættes i alt 4 mio. kr. af de decentrale erhvervsfremmemidler i projektperioden fra den 1. oktober 2019 til den 30. september 2021, dvs. 2 mio. kr. årligt. Midlerne afsættes under forudsætning af, at SIU minimum yder et tilsvarende beløb.

I den nuværende kontrakt mellem SIU og regionerne, der ikke kan forlænges, er der afsat 5 mio. kr. pr. år til supportfunktionen. Budgettet for indsatsen bør dog afspejle, at funktionen tilpasses erhvervsfremmereformens konsolideringsfokus, og at der med reformen sker en nedgang i den samlede tilgængelige finansieringsramme til decentral erhvervsfremme. Af den grund foreslås en budgetreduktion på 20 procent.

Det bemærkes, at Uddannelses- og Forskningsministeriet i 2018 har ydet 190 mio. kr. i national finansiering til 17 innovationsnetværk for perioden 2019-2020. Disse netværk vil være brugere af supportfunktionen og vil skulle indgå i bestræbelserne på konsolidering, bl.a. fordi flere af netværkene som projekter er indlejret i klyngeorganisationer. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at bestyrelsen og SIU hver finansierer halvdelen af udgifterne til en supportfunktion over en 2-årig periode fra den 1. oktober 2019 til den 30. september 2021 med mulighed for at forlænge kontrakten op til to gange på 12 måneder, hvis erhvervsfremmebestyrelsen og SIU ønsker det og afsætter yderligere finansiering hertil.

Videre proces

Såfremt bestyrelsen godkender indstillingen, udbydes opgaven med at videreudvikle supportfunktionen i fællesudbud med SIU, så denne videreføres ved den nuværende kontrakts ophør den 30. september 2019.